

Guia

Cocreació amb els infants i la comunitat educativa per la millora del pati de l'escola

DOSSIER 3

Material per al treball intern dels centres educatius a la Fase 1: Diagnosi i elaboració de propostes

Material per al professorat

Programa "Transformem els patis"

1. ESPAI VALUÓS D'APRENENTATGE, COEDUCACIÓ I CONVIVÈNCIA DINS DE L'ESCOLA

- Equitat de gènere en el joc, trencant rols afavorint dinàmiques igualitàries
- Gestió positiva de conflictes
- Inclusió de tots els infants en el joc
- Corresponsabilitat i protagonisme en les decisions, la cura i el manteniment

2. ÚSOS DIVERSOS PER A LA COMUNITAT I EL VEÏNAT

- Versàtil per a moltes activitats: educació física, aula o fàbrica blava, espai neteja escolar, festes, ...
- Pati obert de tardes i caps de setmana al barri educador

3. DIVERSITAT D'AMBENTS I ACTIVITATS LÚDIQUES I CREATIVES

- Ambients per al joc actiu, sedentari i tranquil
- Espais i materials atractius, estimulants i amb reptes per a totes les edats i capacitats
- Estímul del joc autònom i divers sense dirigit

4. REDISTRIBUCIÓ EQUILIBRADA DELS ESPAIS

- Tots els jocs i activitats tenen espais de qualitat i amb perspectiva de gènere
- Accessibilitat per a tots els infants pensant en funció de la diversitat funcional
- Combinació de materials i material lúdic

5. GÈNERE I EL CONECTE AMB LA NATUREZA, L'ART, L'ARTS I LA MÚSICA

- Materialitzar i reverdir i involucrar els infants en el manteniment i millora del pati

6. CONVIVÈNCIA I COEXISTÈNCIA AMB LA COMUNITAT

- Espais que facilitin la interacció amb les famílies i el veïnat

AIRE LLIURE, BENESTAR, JOC i EDUCACIÓ, INFANTS, EXPERIÈNCIES, ESPAIS, UN BON PATI

escola

Crèdits

Aquesta guia, impulsada per la Direcció d'Educació de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, en col·laboració amb el Consorci d'Educació de Barcelona, s'emmarca dins el programa «Transformem els patis», promogut per l'Ajuntament de Barcelona. Ha estat elaborada per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona, en estreta col·laboració amb l'equip tècnic del Consell Educatiu Municipal de Barcelona i el Departament de Programes Educatius de Ciutat de la Direcció d'Educació encarregat de coordinar el programa.

Edició:

Departament de Programes Educatius de Ciutat. Direcció d'Educació. Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat de l'Ajuntament de Barcelona

Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB-IERMB)

Equip de treball:

Institut Infància i Adolescència de Barcelona: Laia Pineda (direcció); Emma Cortés (coordinació, redacció i disseny del procés), i Laia Curcoll (suport a la redacció, publicació i comunicació)

Marinva i Equal Saree (elaboració de la proposta didàctica i dels materials de suport, i dinamització i avaluació de les sessions de la primera edició del programa)

Consell Educatiu Municipal de Barcelona (revisió i validació 1 edició)

Departament de Programes Educatius de Ciutat. Direcció d'Educació (revisió i validació 2 edició)

Il·lustracions:

Maria Calvet

Correcció:

Gemma Salvà Santanachs

Volem manifestar el nostre agraïment, en especial, als infants, al professorat, a les famílies, als monitors i monitores del temps de migdia i a les entitats usuàries dels patis fora del temps lectiu dels centres educatius següents: Escola Auró, Escola Bogatell, Escola Duran i Bas, Escola L'Estel, Escola Francesc Macià, Escola de les Aigües, Escola Milà i Fontanals, Escola Palma de Mallorca, Escola Parc de la Ciutadella, Escola Pau Casals-Gràcia, Escola Ramón Llull i Escola Tàber. Les sessions de cocreació i el treball intern d'aquests centres educatius per a la transformació dels seus patis durant el curs 2020-2021 han esdevingut experiències pilot per desenvolupar la metodologia que es presenta en aquesta guia.

Presentació

Aquesta guia s'ha impulsat des del Consell Educatiu Municipal de Barcelona i ha estat elaborada per l'Institut Infància i Adolescència de Barcelona. La revisió de la 2a edició s'ha fet amb el Departament de Programes Educatius de la Direcció d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona que és l'encarregat de coordinar el programa.

Teniu a disposició la guia sencera en aquest [enllaç](#), però per facilitar el seguiment del procés us enviarem la informació en fascicles. En funció de cada fase.

A continuació hi ha el material per al treball intern dels centres educatius a la FASE1: Diagnosi i elaboració de propostes

Les activitats referents al treball intern són activitats recomanades i els centres educatius poden adaptar la metodologia de treball per tal d'adequar-la al màxim a la seva realitat.

En el cas que es facin adaptacions, cal que sempre s'observin els principis generals de tot el programa, que són els següents:

- Tenir en compte el marc conceptual compartit dels *6 criteris per a un bon pati: naturalitzat, coeducatiu i comunitari*.
- Garantir la màxima participació de totes les persones implicades, posant l'accent en la dels infants.
- Assegurar la transparència informativa envers tots els agents implicats.

Les fitxes que es presenten en aquest dossier són les següents:

1. Treball intern en els centres educatius. Diagnosi i elaboració de propostes:

- Material de treball comú per a tots els agents
- Material de treball intern per al professorat
- Material de treball intern per a l'alumnat
- Material de treball intern per a les famílies
- Material de treball intern per a l'equip del temps de migdia
- Material de treball intern per a les entitats usuàries del pati fora de l'horari lectiu

Esperem que aquesta publicació contribueixi a donar veu a tota la comunitat educativa en la transformació del seu pati i, per tant, que ens apropi una mica més a construir la ciutat que volem.

Índex

1. CONSIDERACIONS CLAU QUE CAL TENIR PRESENTS A L'HORA D'ADAPTAR LES ACTIVITATS	4
1. TREBALL INTERN EN ELS CENTRES EDUCATIUS. DIAGNOSI I ELABORACIÓ DE PROPOSTES.....	5
1.1. Materials de treball intern per al professorat	6
1.2. Material de treball comú per a tots els agents	12

1. Consideracions clau que cal tenir presents a l'hora d'adaptar les activitats

Les propostes d'activitats i dinàmiques s'han desenvolupat d'acord amb les sis consideracions que s'expliquen tot seguit. Representen les característiques fonamentals del projecte, però també esdevenen els principis clau que sempre caldrà respectar i observar quan es facin adaptacions de la metodologia proposada.

 «Cocreació» significa **crear col·lectivament**. Això vol dir, per tant, que totes les parts implicades hi aporten els seus coneixements i les seves capacitats. Per aquesta raó, en el desenvolupament dels projectes per a la transformació dels patis escolars cal involucrar-hi tota la comunitat educativa.

 Tots els agents implicats interactuen. Això significa que cal treballar d'una manera **coordinada i en xarxa** i que tothom ha de respectar la temporalitat necessària en cada moment. La participació requereix una informació transparent i compartida, temps, relacions i compromís.

 Els projectes de transformació dels patis escolars **es basen en un marc conceptual de ciutat integrat per: a) els 6 criteris per a un bon pati; i b) la transformació doble del pati (física i del projecte educatiu)**. El desenvolupament de totes les activitats ha de tenir present aquest marc conceptual.

 La guia proposa activitats per **recollir les aportacions del professorat, de les famílies, de l'alumnat, dels monitors i monitores del temps de migdia i de les entitats usuàries del pati fora de l'horari lectiu**, de manera que el projecte final ha de respondre a la visió i a les necessitats de totes les parts implicades.

 Cal prestar molta atenció a la participació dels infants com a informants imprescindibles. Fan aportacions valuoses sobre els seus interessos a partir d'un procés de treball basat en la reflexió, l'observació i l'anàlisi. Se'ls ha de proporcionar una informació clara, entenedora i accessible. S'ha de treballar amb materials que ofereixin als nens i nenes elements d'inspiració, reflexió, observació i anàlisi per tal que puguin formular propostes ben pensades i raonades.

1. Treball intern en els centres educatius. Diagnosi i elaboració de propostes

Aquest apartat recull les activitats i dinàmiques proposades perquè els diferents grups d'interès implicats (professorat, alumnat, famílies, monitors i monitores del temps de migdia i entitats usuàries del pati fora de l'horari lectiu) preparin una diagnosi del pati, identifiquin quins són els objectius que volen assolir amb la transformació del pati, i facin les propostes de millora corresponents.

Les propostes de treball intern són activitats que cada grup ha de desenvolupar autònomament; els infants, però, les han de fer amb l'acompanyament del seu tutor/a.

La direcció del centre, que és qui haurà rebut aquesta guia, ha de vetllar perquè les propostes d'activitats arribin a cada un dels responsables dels diversos agents per tal que les puguin desenvolupar.

Cada grup té propostes diferents i adequades al seu rol en el si de la comunitat educativa. Si es vol, les propostes i les dinàmiques es poden adaptar, o bé es poden substituir per unes altres. El més important és que mantinguin l'essència i siguin realment significatives. Això vol dir que:

- S'ha de buscar la participació del màxim nombre de persones.
- El treball s'ha de basar en els 6 criteris per a un bon pati.
- Sempre cal emplenar la «Fitxa col·laborativa-resum del treball intern» i s'hi han de fer constar les conclusions del treball intern. (Vegeu l'apartat 3.1 de la secció «Activitats, dinàmiques i material de treball per als centres».)

1.1. Materials de treball intern per al professorat

Per al professorat es proposa fer:

- Una sessió de debat col·lectiu, amb preguntes d'orientació, després del treball individual de reflexió que han de fer tots els membres de l'equip.
- Una observació del pati.

Tant aquest espai de reflexió individual i compartida com l'observació del pati són les bases per poder respondre a les qüestions plantejades en el document anomenat «Fitxa col·laborativa-resum del treball intern» i que es descriu en l'apartat anterior. Si s'han fet altres activitats en aquesta línia, es poden complementar les conclusions.

Les activitats han estat pensades perquè cada agent les faci pel seu compte. Ara bé, si en algun moment l'equip considera que cal fer un debat compartit amb les famílies o amb els monitors i monitores del temps de migdia, es poden organitzar sessions de treball conjunt.

FITXA D'ACTIVITAT

Sessió de debat col·lectiu per recollir les aportacions del professorat

A partir de les preguntes d'autoreflexió, el professorat ha de reflexionar sobre com és el pati actual de l'escola i els canvis que s'hi haurien de fer per adaptar-lo als nous criteris.

Durada aproximada	Dues sessions d'1 hora	Format	Activitat individual + sessió de debat
Material de treball	<ul style="list-style-type: none">• Preguntes d'autoreflexió• Preguntes d'orientació grupal• Infografia 6 criteris per a un bon pati: naturalitzat, coeducatiu i comunitari	Adreçada a	Professorat
RECOMANADA		Dinamitza: equip directiu	

Objectius

1. Analitzar de manera individual l'estat actual del pati tenint en compte les relacions, els usos i les característiques que el defineixen.
2. Identificar de manera conjunta i des d'una perspectiva pedagògica els principals elements que cal tenir en compte a l'hora de transformar el pati d'acord amb els 6

critèris per a un bon pati.

Descripció

Aquesta activitat s'estructura en dues etapes:

- **Primera etapa:** consisteix a fer una reflexió individual sobre el pati per part del professorat. Es poden fer servir les preguntes d'autoreflexió per analitzar el pati d'una manera concreta tenint presents els 6 criteris per a un bon pati.
- **Segona etapa:** consisteix a fer un debat sobre el pati que el professorat vol per al futur a partir de la pregunta d'orientació: «Quin pati volem per al futur?». L'objectiu és fer una llista d'opcions per anotar a la fitxa.

Es proposa reflexionar sobre el pati, en especial sobre la seva funció com a espai per al joc lliure durant el temps d'esbarjo, però també com a espai durant altres moments d'ús.

Desenvolupament de la sessió (1 h)

Abans de la sessió:

Entrega del material de treball i resposta conjunta a les preguntes d'autoreflexió:

L'equip directiu fa arribar a tot el professorat les preguntes d'autoreflexió. Es recomana esperar un mínim de cinc dies abans de fer el debat col·lectiu.

Resposta individualitzada a les preguntes d'autoreflexió (1 h):

Cada persona respon de manera individual a les preguntes de més avall, després d'haver-hi reflexionat una estona.

PREGUNTES D'AUTOREFLEXIÓ
Professorat

BLOC «RELACIONS»:

- Com a professorat, com ens impliquem en el pati?
Ens impliquem en els jocs dels infants? Participem en les activitats proposades pels infants? No hi participem?
- Durant l'horari de joc lliure al pati, quin mena d'observació fem?
Observem la interacció entre els infants fent servir un full de registre?
Observem la relació entre els infants i en prenem nota? Observem els espais on hi ha conflictes? Després, treballen aquests conflictes a l'aula?
- A l'hora del pati, quin és la manera natural que tenen els infants d'agrupar-se?
Els nens i les nenes juguen separats i a poc diferències? Hi ha algun grup de nenes amb presència de nens que juguen a algun joc simbòlic? Hi ha petits grups barrejats, amb espais compartits, en els que no es diferencien per raó de gènere ni de cultura? A la majoria dels grups hi ha nens i nenes barrejats, sense cap diferència per raó de gènere ni de cultura? Els infants amb alguna discapacitat, solen jugar amb altres infants?
- Observem desigualtats al pati?
Els nens i les nenes de diferents i han incorporat canvis conscienciats amb tota la comunitat educativa? El professorat (o els monitors i monitores del temps de migdia, hem observat desigualtats i hem adoptat algunes mesures? Considerem que si hi ha desigualtats en el joc és una qüestió de diferències del professorat (o monitors i monitores) o hi ha d'interveure?
- Quin mena de conflictes hi ha al pati?
Hi ha baralles i normalment (gambes cada dia) els infants juguen sols? Hi ha conflictes, però les persones adultes hi interveuen? La normativa de l'acció genera els conflictes que es produeixen al pati? Els infants aprenen a gestionar els conflictes del pati amb l'acompanyament d'una persona adulta?
- Com es té cura del pati de l'espai?
Hi ha una comissió específica que vetlla per la gestió, la cura i la millora del pati? Ets establim algun tipus d'organització entre el personal educador (professorat i monitors i monitores) i l'espai per tenir cura del pati? Els nens i nenes, participen puntualment en la recollida de material del pati? en el manteniment del pati?

ESPAI PER ANOTAR LES VOSTRES RESPONDES

«Preguntes d'autoreflexió per al professorat», sense emplenar.

Desenvolupament del debat (1 h)

Introducció (10 min)

Qui sigui responsable del projecte (direcció, comissió de pati, etc.) presenta el projecte i pregunta qui hi ha pogut reflexionar i si aquesta reflexió els ha ajudat a veure noves propostes per al pati. L'objectiu d'aquesta sessió és veure quin pati es té actualment i quin pati es vol per al futur.

Les preguntes d'autoreflexió ajuden a veure el pati actual.

Primera part del debat (20 min)

Consisteix a compartir les reflexions que s'han fet durant l'anàlisi individual. Les preguntes següents poden ajudar a debatre el pati que es té actualment:

Preguntes d'orientació grupal:

Quin pati tenim actualment?

BLOC «RELACIONS»:

- Com es relacionen els infants?
- Com es relacionen els infants amb l'entorn?
- Com tenim cura del pati?
- Quines relacions establim amb els altres agents que utilitzen el pati?

BLOC «USOS»:

- Quin ús fem del pati actualment (activitat, horari...)?
- S'aprofita el màxim potencial del pati com a espai de joc?
- Què aprenen els infants al pati?

BLOC «CARACTERÍSTIQUES»:

- Si es fa alguna activitat al pati, quins avantatges i inconvenients representen les característiques físiques (tipus d'espai i d'elements, com ara materials, mobiliari i elements de joc, il·luminació, ombra...) que té el pati actualment?

Segona part del debat (25 min)

Consisteix a respondre de manera grupal a les preguntes que s'indiquin més avall. En acabar el debat, s'hauria de tenir una llista de criteris per col·locar la fitxa col·laborativa de treball intern laboratiu.

Preguntes d'orientació grupal:

«Quin pati volem per al futur?»

BLOC «RELACIONS»:

- Com volem que els infants es relacionin amb els altres infants?
- Com volem que els infants es relacionin amb l'entorn?
- Com volem que els infants tinguin cura del pati?

BLOC «USOS»:

- Què volem que els infants hi aprenguin, al pati?
- Què volem que les famílies hi facin, al pati?
- Què volem que el barri i les entitats hi facin, al pati?

BLOC «CARACTERÍSTIQUES»:

- Com hauria de ser el pati ideal perquè fomentés els usos i les relacions que volem?

Cloenda (5 min)

La persona responsable de traslladar la informació al grup motor ha de fer un últim repàs de totes les aportacions importants i ha de resumir les tres prioritats per al col·lectiu de professorat.

FITXA D'ACTIVITAT

Observació del pati

El professorat observa el pati durant el temps d'esbarjo i després fa una posada en comú per exposar les conclusions a què ha arribat sobre els usos, les relacions i les característiques del pati.

Durada aproximada	<ul style="list-style-type: none">• 15 minuts per definir els sectors• 15 minuts per a cada observació• 1 hora per a la posada en comú	Format	Activitat en el pati + sessió de debat
Material de treball	<ul style="list-style-type: none">• Plànol, foto aèria o esquema del pati dividit en zones o sectors• Fitxa d'observació	Adreçada a	Professorat
RECOMANADA		Dinamitza: equip directiu	

Objectius

1. Recollir informació sobre les relacions, els usos i les característiques dels diferents sectors o zones del pati.
2. Visibilitzar quins espais són més inclusius o, per contra, quins generen més exclusions, i com això es relaciona amb el tipus d'activitats que s'hi fan o amb les característiques físiques, i quin rol tenen els diferents agents que utilitzen el pati.

Descripció

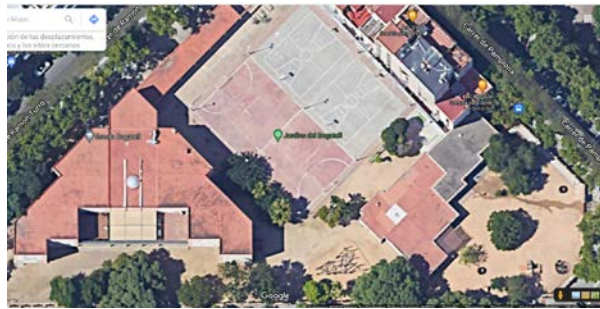
Aquesta activitat s'estructura en tres etapes: *a)* la delimitació dels sectors del pati abans de l'observació; *b)* les observacions durant el temps d'esbarjo, i *c)* la posada en comú.

Procediment: si les observacions les fa una sola persona, cal que observi cada sector en un dia diferent durant el temps de pati. Si les fan diverses persones, es poden repartir els sectors, de manera que cada persona observi un únic sector. En aquest cas, convé fer un mínim de dues observacions de cada sector en dies diferents.

Desenvolupament de l'activitat (15 min + 15 min + 1 h)

Delimitació dels sectors (15 min)

Per fer aquesta observació, cal que prèviament s'hagin delimitat les diferents zones o sectors del pati en funció de les seves característiques i segons el tipus d'activitats que, d'acord amb el coneixement quotidià que es té del pati, s'hi fan. Es poden definir tants sectors com es consideri oportú.

Vista aèria del pati de l'Escola Bogatell

Observació del pati (15 min)

- Cal observar el joc de l'alumnat d'acord amb la «Fitxa d'observació».

Posada en comú (1 h)

- Cal que totes les persones que hagin fet les observacions es reuneixin i reflexionin conjuntament amb l'ajuda de les preguntes següents.

BLOC «RELACIONS»:

Quin pati tenim actualment?

- En quins sectors del pati hem observat un joc més compartit entre nens i nenes i entre edats diferents? I menys compartit?
- La presència de nens i nenes en els diferents sectors, és equilibrada?
- Els infants amb discapacitat, troben espais per relacionar-se amb els altres infants?
- Els conflictes que hi ha al pati, són conflictes que els infants saben solucionar d'una manera positiva?

Quin pati volem per al futur?

- En quins sectors volem que hi hagi més joc compartit?
- Quina mena d'espais ens poden ajudar a tenir una presència equilibrada de nens i nenes?
- Com podem garantir el joc i la inclusió de tots els infants?
- De quina manera volem aprofitar els conflictes del pati com a experiències d'aprenentatge?

BLOC «USOS»:

Quin pati tenim actualment?

- Hi ha sectors multifuncionals i sectors on predomina una única activitat?
- Les modalitats de joc, varien en funció del gènere i de les característiques dels

diferents sectors?

- Quines modalitats de joc tenen lloc en els sectors centrals? I en els perifèrics? Quines són les implicacions amb relació al gènere?
- Hi ha sectors en què el soroll dificulta fer unes activitats determinades?

Quin pati volem per al futur?

- Quines modalitats de joc volem que hi hagi al pati?
- Quin aprenentatge volem que hi hagi al pati?
- Quines altres funcions pot tenir el pati com a espai educatiu i comunitari?

BLOC «CARACTERÍSTIQUES»:

Quin pati tenim actualment?

- Hi ha diferències entre els sectors pel que fa als paviments, les textures i els colors?
- La distribució dels elements de joc i del mobiliari, és equitativa entre els diferents sectors?
- Si els sectors estan delimitats físicament, pensem que els límits entre sectors afavoreixen les activitats que s'hi desenvolupen?
- Les dimensions dels diferents sectors, són similars? Són adequades per a les activitats que s'hi fan?
- Quants sectors tenen arbrat i vegetació?
- Quants sectors tenen paviments drenants (terra o sorra que permeten que l'aigua s'infiltri en el terreny)?
- Quants sectors són ombrívols? Aquesta característica, influeix en els usos i determina la presència de més o menys alumnat?
- On s'ubiquen els elements d'aigua? Estan integrats en el pati com a elements de joc?

Quin pati volem per al futur?

- Què hi volem veure, al pati (colors, textures, materials...)?
- Quins sons hi volem sentir, al pati? Què hem de fer per poder-los-hi sentir?
- On cal afegir ombra, vegetació o aigua?
- Hem d'equilibrar la proporció d'espai destinada a les diferents activitats?

1.2. Material de treball comú per a tots els agents

Aquesta activitat es fa conjuntament amb tots els agents. Es tracta d'un document compartit en què tots els agents aporten les seves propostes. És el material bàsic per poder fer la segona sessió del grup motor (vegeu l'apartat 4 de la secció «Activitats, dinàmiques i material de treball per als centres».)

Amb independència de les dinàmiques que es facin amb vista a elaborar les propostes, és imprescindible emplenar aquest document.

FITXA D'ACTIVITAT

Fitxa col·laborativa-resum del treball intern

Cal emplenar la fitxa-resum amb les conclusions que cada agent de la comunitat educativa hagi extret del treball intern.

Durada aproximada	1 hora	Format	Activitat individual
Material de treball	Fitxa col·laborativa-resum del treball intern <i>(S'enviarà per correu electrònic l'enllaç al document online editable)</i>	Adreçada a	Grup motor
OBLIGATÒRIA		Responsabilitats: un/a representant de cada agent membre del grup motor ha d'emplenar els apartats corresponents	

Objectiu

Resumir les conclusions del treball intern de cada un dels agents de la comunitat educativa en un document únic que servirà per treballar en les següents sessions dinamitzades.

Descripció

Es proposa una dinàmica amb una eina en línia de treball col·laboratiu que ajudarà a recollir i sintetitzar la informació generada en les diferents activitats del treball intern.

A la «Fitxa col·laborativa-resum del treball intern» s'hi recullen les conclusions de les activitats de treball intern dels diferents agents. Està organitzada de la manera següent:

TRANSFORMEM ELS PATIS																						
1 Quin pati tenim actualment?				2 Quin pati volem per al futur?				3 Com ho aconseguirem?				Observacions										
Relacions		Usos		Característiques		Relacions		Usos		Característiques			Espais			Elements			Experiència			
												Volem mantenir			Volem eliminar			Volem afegir				
Alumnat																						
Professorat																						
AFA																						
Monitors i monitores																						
Altres entitats																						
Conclusions				Conclusions				Conclusions														

«Fitxa col·laborativa-resum del treball intern», sense emplenar

AGENTS

Tots els agents implicats tenen el seu espai assignat:

- ALUMNAT
- PROFESSORAT
- AFA
- MONITORS I MONITORES
- ALTRES AGENTS (entitats externes que utilitzin el pati en hores no lectives)

Cada agent ha d'emplenar l'espai de la fitxa que li pertoqui i ha de respondre als tres apartats que es descriuen tot seguit.

APARTATS

1. «**Quin pati tenim actualment?**» → **Diagnosi**. En aquest apartat heu d'emplenar els blocs «RELACIONS», «USOS» i «CARACTERÍSTIQUES» del vostre pati tal com és actualment.
2. **Quin pati volem per al futur?** → **Objectius**. En aquest apartat heu d'emplenar els blocs «RELACIONS», «USOS» i «CARACTERÍSTIQUES» del vostre pati tal com us l'imagineu en un futur pròxim i heu de descriure cap a on voleu encaminar la transformació.
3. **Com ho aconseguirem?** → **Propostes**. A partir de les conclusions dels dos apartats anteriors, heu de començar a plantejar les propostes, reflexionant sobre quins elements, espais i experiències del pati voleu mantenir, eliminar o afegir.

Nota: si l'escola ho considera oportú, pot fer una reunió de treball amb els diferents agents per emplenar conjuntament l'apartat 3.

El diagrama mostra la fitxa 'TRANSFORMEM ELS PATIS' amb tres apartats principals: 1. Quin pati tenim actualment?, 2. Quin pati volem per al futur?, i 3. Com ho aconseguirem?. Cada apartat té una columna d'agents (Alumnat, Professorat, AFA, Monitors i monitores, Altres entitats) i una fila de conclusions. Les etiquetes indiquen que 'Apartats' es refereix a la estructura general de les tres preguntes, 'Agents' a la columna vertical de participants, i 'Blocs' a les sub-categories (Relacions, Usos, Característiques) dins de cada apartat.

En els apartats 1 i 2 cal emplenar els **BLOCS** següents:

- **«RELACIONS»**. En aquest bloc es proposa que reflexioneu sobre les relacions que s'estableixen entre els diferents usuaris i usuàries del pati —l'alumnat, el professorat, les famílies, el personal no docent i altres persones o entitats del barri— i sobre el rol que tenen els diferents agents en el dia a dia de l'escola. També us suggerim que reflexioneu sobre el paper del pati amb relació a l'entorn proper i a l'ecosistema urbà.
- **«USOS»**. En aquest bloc es proposa que reflexioneu sobre les activitats que tenen lloc al pati i la seva funció educativa.
- **«CARACTERÍSTIQUES»**. En aquest bloc es proposa que reflexioneu sobre els aspectes físics del pati —els espais, els elements de joc, el mobiliari i la vegetació— i sobre els tipus de materials.

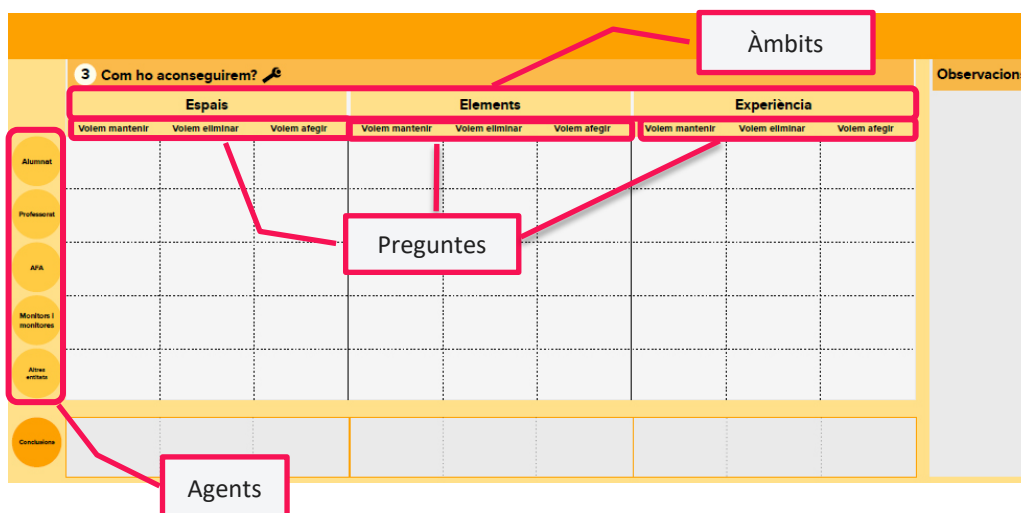
Totes les activitats del treball intern estan organitzades d'acord amb aquests blocs: així serà més fàcil classificar la informació i traslladar-la a la fitxa.

En l'apartat 3, que funciona com a conclusió, cal respondre a les tres preguntes següents:

- Què volem mantenir?
- Què volem eliminar?
- Què volem afegir?

amb relació als tres àmbits següents:

- **«ESPAIS»**: els diferents racons i ambients del pati; és a dir, els aspectes infraestructurals més generals.
- **«ELEMENTS»**: les estructures de joc i el mobiliari del pati.
- **«EXPERIÈNCIA»**: tots els aspectes de les dinàmiques i usos del pati; és a dir, els aspectes més educatius, pedagògics i relacionals.

3 Com ho aconseguirem? 🏠										Observacions
Espais			Elements			Experiència				
Volem mantenir	Volem eliminar	Volem afegir	Volem mantenir	Volem eliminar	Volem afegir	Volem mantenir	Volem eliminar	Volem afegir		
Alumnat										
Professorat										
APA										
Monitor i monitores										
Altres entons										
Conclusió										

També hi ha un apartat d'observacions i conclusions generals per si algú hi vol afegir alguna altra qüestió.